

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби
Кафедра глобальної та національної безпеки

Н.Г.КЛИМЕНКО

**ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ**

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС

для здобувачів спеціальності 256 «Національна безпека» (за окремими сферами
забезпечення і видами діяльності)»

Ступінь вищої освіти «Магістр»

Освітньо-наукова програма
«Стратегічний менеджмент у сфері національної безпеки»
(денна форма)

Київ – 2024

УДК 351.863:346](042.3)

К-49

Рецензенти:

доктор юридичних наук, доцент Н.М.Корчак

(Київський національний університет імені Тараса Шевченка);

доктор наук з державного управління, професор І.А.Семенець-Орлова

(Міжрегіональна Академія управління персоналом);

доктор наук з державного управління, професор Терент'єва А.В.

(Інститут державного управління та наукових досліджень у сфері цивільного захисту).

Рекомендовано до друку Вченою Радою Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби (протокол № - 9 від 7 лютого 2024 року)

К-49 Клименко Н. Г. Державне регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення національної безпеки: навчально-методичний комплекс дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за ОНП «Стратегічний менеджмент у сфері національної безпеки» за спеціальністю 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)». Київ, 2024. 35 с.

Навчально-методичний комплекс дисципліни «Державне регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення національної безпеки» підготовлено для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-науковою програмою «Стратегічний менеджмент у сфері національної безпеки» за спеціальністю 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» у Навчально-науковому інституті публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Навчально-методичний комплекс дисципліни містить програму курсу, плани лекційних та семінарських занять, методичні рекомендації до проведення семінарських занять, завдання для самостійної роботи, питання до іспиту, приклади оформлення модульної контрольної роботи та екзаменаційного білета до іспиту, перелік термінів з дисципліни, список рекомендованої літератури.

УДК 351.863:346](042.3)

© Н. Г. Клименко, 2024

© Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2024

ЗМІСТ

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
ВСТУП	5
МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	6
СПІВВІДНОШЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ	11
СХЕМА ФОРМУВАННЯ ОЦІНКИ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	12
СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ. РОЗПОДІЛ АКАДЕМІЧНОГО ЧАСУ	14
ПРОГРАМА КУРСУ	15
ПЛАНИ ЛЕКЦІЙ	17
РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ЗАВДАННЯ ДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	19
ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	21
РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	26
ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗАВДАННЯ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ	28
ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ВАРІАНТУ ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ	29
ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ	30
ОСНОВНІ ТЕРМІНИ	32
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	33

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань	25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»
Спеціальність	256 «Національна безпека (за окремими видами забезпечення і галузями діяльності)»
Освітньо-наукова програма	Стратегічний менеджмент у сфері національної безпеки
Ступінь вищої освіти	Магістр
Курс	2
Семестр	4
ECTS	4
Кількість кредитів	4
Кількість годин	120
Кількість розділів	2
Характер дисципліни	Вибіркова
Лекції (год.)	20
Семінарські	20
Самостійна робота	80
Вид підсумкового контролю	Іспит (письмовий екзамен)

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Державне регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення національної безпеки» освітньо-наукової програми «Стратегічний менеджмент у сфері національної безпеки» спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими видами забезпечення і галузями діяльності)» галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» має важливе значення для підготовки фахівців-управлінців у сфері національної безпеки, орієнтується на сучасні наукові досягнення в галузі публічного управління та національної безпеки.

Навчальна дисципліна передбачає отримання студентами поглиблених знань про державне регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення національної безпеки, його правові та організаційні засади, склад суб'єктів зазначеного регулювання, формування та функціонування системи суб'єктів державного регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення національної безпеки, формування у них вмінь і практичних навичок, необхідних для здійснення функцій органів державної влади через професійну діяльність державних службовців, а також надання громадянам публічних послуг з ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності в сучасних умовах.

Навчально-методичний комплекс дисципліни містить програму курсу, плани лекційних та семінарських занять, методичні рекомендації до проведення семінарських занять, завдання для самостійної роботи, питання до іспиту, приклади оформлення модульної контрольної роботи та екзаменаційного білета до іспиту, перелік термінів з дисципліни, список рекомендованої літератури.

МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета навчальної дисципліни полягає у поглибленні знань студентів про державне регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення національної безпеки, його правові та організаційні засади, склад суб'єктів зазначеного регулювання, формування та функціонування системи суб'єктів державного регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення національної безпеки, формування у них вмінь і практичних навичок, необхідних для здійснення функцій органів державної влади через професійну діяльність державних службовців, а також надання громадянам публічних послуг з ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності в сучасних умовах.

Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

Знати: методологічні основи та функціональні особливості державного управління у сфері національної безпеки.

Вміти: виявляти фактори, які дозволяють оцінювати соціальне явище, яке позначають концептом "національна безпека" при прийнятті управлінських рішень; застосовувати основні категорії, поняття (терміни) при аналізі управлінських аспектів забезпечення національної безпеки; інтерпретувати управлінські ситуації у контексті забезпечення безпеки людини (індивіда), суспільства та держави.

Володіти навичками: системного аналізу при дослідженні національної безпеки; прогнозування управлінських ситуацій у контексті забезпечення безпеки людини, суспільства та держави; пошуку з використанням сучасних інформаційних технологій необхідної інформації та її критичного осмислення при вирішенні управлінських завдань щодо забезпечення національної безпеки.

Анотація навчальної дисципліни: дисципліна «Державне регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення національної безпеки» знайомить студентів з конституційними засадами державного регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення національної безпеки, механізмами прийняття рішень щодо видачі, анулювання, призупинення, відновлення ліцензій та документів дозвільного характеру, розширення, звуження видів діяльності видів діяльності, які підлягають державному регулюванню господарської діяльності в контексті забезпечення національної безпеки. При цьому детальна увага приділяється принципам, методам, заходам та засобам державного регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення національної безпеки відповідно до норм Конституції України, функціям та повноваженням Президента України, Верховної Ради України, центральних та місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в системі суб'єктів державного регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення національної безпеки, місцю та ролі в ньому

Центрів надання адміністративних послуг, загальній характеристиці нормативно-правової системи державного регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення національної безпеки, напрямам удосконалення державного регулювання у цій сфері з урахуванням досвіду зарубіжних країн.

Завдання (навчальні цілі) – надати студентам систему знань про державне регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення національної безпеки, як передумови формування у них вмінь і навичок, необхідних для здійснення функцій вказаного регулювання через професійну діяльність державних службовців та надання громадянам публічних послуг у контексті забезпечення національної безпеки (людини (індивіда), суспільства та держави), а також розробки та здійснення в межах своєї професійної компетенції науково обґрунтованих заходів щодо підвищення його ефективності при реалізації національних інтересів.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» для другого (магістерського) рівня вищої освіти дисципліна забезпечує набуття здобувачами освіти наступних компетентностей:

Назва компетентності	Код компетентності
<i>Загальні компетентності</i>	
Здатність приймати обґрунтовані рішення.	ЗК-2
<i>Фахові компетентності</i>	
Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідних сферах національної безпеки	ФК-1
Здатність аналізувати та прогнозувати розвиток безпекового середовища (глобальний, регіональний та національний аспекти) за окремими сферами забезпечення та видами діяльності	ФК-4
Здатність організувати цілеспрямовану діяльність щодо формування і реалізації державної політики у сферах національної безпеки та оборони	ФК-5
Здатність організувати заходи територіальної оборони, мобілізаційної підготовки та мобілізації у межах посадових обов'язків	ФК-6
Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності) у широких та/або мультидисциплінарних контекстах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	ФК-7

Результати навчання:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	знати:			
1.1	Сутність державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки, чинники, які його зумовлюють та понятійно-категорійний апарат	Лекція, семінар, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, іспит	5
1.2	Генезу державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки	Лекція, семінар, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, іспит	4
1.3	Суб'єкти та об'єкти державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки	Лекція, самостійна робота	презентація самостійного дослідження, іспит	5
1.4	Принципи, методи та механізм господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки	Лекція, самостійна робота	модульна контрольна робота, іспит	5
1.5	Функції суб'єктів державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки	Лекції, семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, модульна контрольна робота, іспит	5
1.6	Заходи та засоби державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки	Лекції, семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, модульна контрольна робота, іспит	6
1.7	Специфіку державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в умовах надзвичайних правових режимів	Лекція, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, модульна контрольна робота, іспит	6
1.8	Шляхи удосконалення державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення	Лекція, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, модульна	4

	національної безпеки в умовах євроінтеграційних процесів в Україні з урахуванням досвіду зарубіжних країн		контрольна робота, іспит	
	вміти:			
2.1	Використовувати у практичній діяльності знання про специфіку державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки	Лекція, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, іспит	6
2.2	Визначати заходи державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в умовах надзвичайних правових режимів	Лекція, семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, модульні контрольні роботи, презентація самостійного дослідження, іспит	5
2.3	Використовувати традиційні та перспективні підходи щодо формування механізму державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки	Лекції, семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, модульні контрольні роботи, презентація самостійного дослідження, іспит	7
2.4	Визначати рівень загроз національній безпеці та адекватний йому план дій органів державної влади в межах державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки	Лекція, семінари самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, модульні контрольні роботи, презентація самостійного дослідження, іспит	5
2.5	Виявляти та аналізувати чинники, які зумовлюють виникнення загроз реалізації національних інтересів у процесі державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки	Лекції, семінари самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, модульні контрольні роботи, презентація самостійного дослідження, іспит	7

2.6	Розробляти та здійснювати заходи спрямовані на дотримання балансу інтересів суспільства та держави у процесі державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки	Лекція, семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, модульні контрольні роботи, презентація самостійного дослідження, іспит	7
2.7	Оцінювати ефективність державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки	Лекція, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, модульна контрольна робота, іспит	5
	комунікація:			
3.1	Використовувати знання для аналізу інформаційних інтернет-ресурсів та інших джерел при проведенні самостійних досліджень та презентації їх результатів у вигляді доповідей, повідомлень, презентацій тощо	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	3
3.2	Презентувати результати проведених досліджень та здійсненої самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, презентацій тощо	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, презентація самостійного дослідження	3
3.3	Вести полеміку стосовно питань підвищення ефективності державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки	Семінари, самостійна робота	Дискусії	3
	автономність та відповідальність:			
4.1	Самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу із публічного управління у сфері національної безпеки, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження, іспит	3
4.2	Вирішувати самостійно комплексні завдання, пов'язані із вдосконаленням управлінських рішень з державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	3
4.3	Нести відповідальність за достовірність та політико-ідеологічну незаангажованість проведених	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація	3

Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (продовження)

Програмні результати навчання	Результати навчання дисципліни							
	2.6	2.7	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3
ПРН-2. Застосовувати вітчизняний та зарубіжний досвід забезпечення національної безпеки з урахуванням теорії національної безпеки під час здійснення професійної діяльності	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН-3. Приймати обґрунтовані рішення з питань забезпечення національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності), у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН-7. Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан безпекового середовища	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН-15. Управляти проведенням заходів у процесі забезпечення національної безпеки в різних умовах обстановки з використанням нових стратегічних підходів.	+	+	+	+	+	+	+	+

СХЕМА ФОРМУВАННЯ ОЦІНКИ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми оцінювання студентів:

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема *оцінювання теоретичної підготовки* – результати навчання (знання 1.1–1.8), що складає 40% від загальної оцінки за семестр та *оцінювання практичної підготовки* – результати навчання (вміння 2.1–2.7; комунікація 3.1–3.3; автономія 4.1–4.3), що складає 60% загальної оцінки за семестр.

– *семестрове оцінювання (MAX – 60 балів / MIN – 36 балів):*

1. Усне опитування, доповнення, дискусія (РН 1; 2; 3) – 20 балів / 11 балів;
2. Модульна контрольна робота (РН 1; 2.1-2.4; 4) – 15 балів / 9 балів (дві роботи);

3. Індивідуальна самостійна робота (есе) (РН 1; 2; 3; 4) – 10 балів / 7 балів.

У разі відсутності на семінарському занятті студент має відпрацювати завдання на семінар в письмовій формі.

Перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається.

– *заключне оцінювання (MAX – 40 балів / MIN – 24 балів):* формою

заключного оцінювання є іспит. Формою проведення іспиту є письмова робота із завданнями різного рівня складності. У письмовій роботі оцінюються результати навчання 1.1 – 1.3; 2.1 – 2.4; 3.1 – 3.2; 4.1 – 4.3. Максимальна кількість балів, яка може бути отримана студентом під час іспиту, становить 40 балів.

– *підсумкове оцінювання*: підсумкова оцінка визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання під час семестру (оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються) та оцінки, отриманої під час іспиту. Максимальна кількість балів, яка може бути отримана студентом, становить 100 балів.

Організація оцінювання:

Семестрове оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру усіх видів робіт, включаючи опитування, самостійну роботу, виконання і презентацію індивідуальної самостійної роботи.

1. Змістовна частина 1: усна доповідь на семінарі, доповнення, участь в дискусіях, модульна контрольна робота (*Min.* – 16 балів, *Max.* – 26 балів).

2. Змістовна частина 2: усна доповідь на семінарі, доповнення, участь в дискусіях, модульна контрольна робота (*Min.* – 13 балів, *Max.* – 24 балів).

3. Виконання та презентація індивідуальної самостійної роботи (*Min.* – 7 балів, *Max.* – 10 балів).

	ЗЧ1	ЗЧ2	Індивідуальна самостійна робота	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	16	13	7	24	60
Максимум	26	24	10	40	100

Самостійна робота студента полягає в систематичному опрацюванні матеріалу, засвоєння якого підлягає перевірці на кожному семінарському занятті у формі усного опитування та дискусій. Крім того, результати самостійного опрацювання матеріалу перевіряються у вигляді двох контрольних модульних робіт, а також за підсумками виконання індивідуальної самостійної роботи (есе).

Екзаменаційне оцінювання відбувається в письмовій формі. Білет складається з 2 питань, кожне з яких оцінюється за шкалою 20 балів, що в загальному підсумку дає 40 балів за іспит. Студент не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менше 36 балів. Для допуску до іспиту обов'язковим є виконання і презентація індивідуальної самостійної роботи (реферату).

Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за іспит не може бути меншою 24 балів. У випадку, коли студент на іспиті набрав менше 24 балів, вони не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під час навчального періоду). В екзаменаційній відомості у колонці «бали за іспит/ екзамен» ставиться «0», а в колонку «підсумкова оцінка з дисципліни» переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру.

Рекомендований мінімум допуску до іспиту – 36 балів. Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестр (мінімум 36, максимум 60 балів) та екзаменаційної роботи (мінімум 24, максимум 40 балів).

Шкала відповідності:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно з можливістю повторного складання / Fail	0-59

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ. РОЗПОДІЛ
АКАДЕМІЧНОГО ЧАСУ**

Структура навчальної дисципліни. У навчальній дисципліні передбачено дві змістових частини. Перша частина навчальної дисципліни присвячена дослідженню теоретико-методологічних засад регулювання державою господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки. Друга частина присвячена вивченню інституційних засад державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в Україні. Завершується дисципліна іспитом у формі письмового екзамену.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	Самостійна робота
1	2	3	4	5
<i>Змістовна частина 1. Теоретико-методологічні засади регулювання державою господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки</i>				
1	Тема 1. Концептуальні підходи до регулювання державою господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки	2	2	7
2	Тема 2. Становлення та розвиток державного регулювання діяльності інституцій у контексті цивілізаційного розвитку	2	2	7
3	Тема 3. Суб'єкти державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки	4	2	7
	Модульна контрольна робота 1	1		5
<i>Змістовна частина 2. Інституційні засади державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в Україні</i>				
4	Тема 4. Засоби державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки	4	2	7

1	2	3	4	5
5	Тема 5. Державне регулювання господарської діяльності в кризових умовах	2	2	7
6	Тема 6. Особливості дерегуляції та саморегулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки	2	2	7
7	Тема 7. Шляхи підвищення дієвості державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки України	2	4	7
	Модульна контрольна робота 2	1		6
	Індивідуальна самостійна робота (есе)		4	10
	Іспит (письмовий екзамен)			10
	ВСЬОГО	20	20	80

ПРОГРАМА КУРСУ

Змістовна частина 1. Теоретико-методологічні засади регулювання державою господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

Тема 1. Концептуальні підходи до регулювання державою господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

Чинники, які зумовлюють доцільність державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки. Суб'єкти господарювання та види їх діяльності як об'єкт державного регулювання. Принципи та методи державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

Тема 2. Становлення та розвиток державного регулювання діяльності інституцій у контексті цивілізаційного розвитку

Історія державного регулювання діяльності інституцій на українських землях за часів Київської Русі (XI-XII ст.). Історія державного регулювання діяльності інституцій на українських землях в Литовсько-Польську добу (XIV-XVI ст.). Історія державного регулювання діяльності інституцій на українських землях в за часів Гетьманщини (XVII-XVIII ст.). Історія державного регулювання діяльності інституцій на українських землях в XIX–XX століттях. Історія державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в Україні (1991-2023 рр.).

Тема 3. Суб'єкти державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

Державні суб'єкти регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки: Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Міністерство юстиції України, Міністерство економіки України,

Державна регуляторна служба, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, судові органи. Недержавні інституції як суб'єкти державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки. Механізм державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

Змістовна частина 2. Організаційно-правові засади державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в Україні на сучасному етапі

Тема 4. Заходи та засоби державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

Місце державної реєстрації в державному регулюванні господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки. Зміст ліцензування та його значення в державному регулюванні господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки. Роль дозвільної системи в державному регулюванні господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки. Державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності. Інші заходи та засоби державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

Тема 5. Державне регулювання господарської діяльності в кризових умовах

Особливості державного регулювання господарської діяльності в умовах COVID-19. Специфіка державного регулювання господарської діяльності в умовах особливих правових режимів.

Тема 6. Особливості дерегуляції та саморегулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

Дерегуляційна реформа: мета та проблеми, що потребують вирішення. Саморегулювання та державне регулювання: співвідношення та розмежування. Саморегулювальні організації господарської діяльності: поняття та види. Проблеми внутрішньої та зовнішньої взаємодії саморегулювальних організацій. Міжнародний досвід правового забезпечення саморегулювання господарської діяльності.

Тема 7. Шляхи підвищення дієвості державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки України

Оптимізація компетенцій органів державної влади щодо державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки. Удосконалення державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в умовах євроінтеграційних процесів в Україні з урахуванням досвіду зарубіжних країн.

ПЛАН ЛЕКЦІЙ

Змістовна частина 1. Теоретико-методологічні засади регулювання державною господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

Лекція 1. Концептуальні підходи до регулювання державною господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

Мета заняття: розкрити зміст концептуальних підходів до регулювання державною господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

План

1. Чинники, які зумовлюють доцільність державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

2. Суб'єкти господарювання та види їх діяльності як об'єкт державного регулювання.

3. Принципи та методи державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

Лекція 2. Становлення та розвиток державного регулювання діяльності інституцій у контексті цивілізаційного розвитку

Мета заняття: ознайомити студентів з історією становлення та розвитку державного регулювання діяльності інституцій у контексті цивілізаційного розвитку.

План

1. Історія державного регулювання діяльності інституцій на українських землях за часів Київської Русі (XI-XII ст.).

2. Історія державного регулювання діяльності інституцій на українських землях в Литовсько-Польську добу (XIV-XVI ст.).

3. Історія державного регулювання діяльності інституцій на українських землях в за часів Гетьманщини (XVII-XVIII ст.).

4. Історія державного регулювання діяльності інституцій на українських землях в XIX–XX століттях.

5. Історія державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в Україні (1991–2023 рр.).

Лекція 3. Суб'єкти державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

Мета заняття: розкрити склад, завдання та функції суб'єктів державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки, а також сутність його механізму.

План

1. Державні суб'єкти регулювання господарської діяльності: Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Міністерство юстиції України, Міністерство економіки України, Державна регуляторна служба, місцеві

державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, судові органи.

2. Недержавні інституції як суб'єкти державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

3. Механізм державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

Змістовна частина 2. Організаційно-правові засади державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в Україні на сучасному етапі

Лекція 4. Заходи та засоби державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

Мета заняття: з'ясувати сутність заходів та засобів державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

План

1. Місце державної реєстрації в державному регулюванні господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

2. Зміст ліцензування та його значення в державному регулюванні господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

3. Роль дозвільної системи в державному регулюванні господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

Тема 5. Державне регулювання господарської діяльності в кризових умовах

Мета заняття: розглянути сутність та специфіку державного регулювання господарської діяльності в кризових умовах.

План

1. Особливості державного регулювання господарської діяльності в умовах COVID-19.

2. Специфіка державного регулювання господарської діяльності в умовах особливих правових режимів.

Лекція 6. Особливості дерегуляції та саморегулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

Мета заняття: розглянути особливості дерегуляції та саморегулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

План

1. Деретуляційна реформа: мета та проблеми, що потребують вирішення.

2. Саморегулювання та державне регулювання: співвідношення та розмежування.

3. Саморегулівні організації господарської діяльності: поняття та види.

4. Міжнародний досвід правового забезпечення саморегулювання господарської діяльності.

Лекція 7. Шляхи підвищення дієвості державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки України

Мета заняття: визначити шляхи підвищення дієвості державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки України.

План

1. Оптимізація компетенцій органів державної влади щодо державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

2. Удосконалення державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в умовах євроінтеграційних процесів в Україні з урахуванням досвіду зарубіжних країн.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Планування занять відбувається згідно з вимогами навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Стратегічний менеджмент у сфері національної безпеки».

Семінарське заняття – навчальне заняття у формі колективного обговорення наперед визначених викладачем питань, доповідей, рефератів, завдань, есе тощо. Семінарське заняття спрямовано на поглиблення та систематизацію знань здобувачів освіти, організацію та підвищення рівня автономності їх самостійної пізнавальної діяльності, формування оціночних суджень.

На кожному семінарському занятті викладач оцінює якість виконання здобувачами освіти завдань, їх виступи, активність, уміння формулювати та відстоювати свою позицію тощо.

Семінарські заняття звичайно проводять з однією академічною групою. У випадку незначної кількості студентів в академічних групах допускається зведення на семінарському занятті двох і більше академічних груп (сукупна кількість студентів у зведеній групі не має перевищувати 30 осіб).

Плануючи семінарські заняття з дисципліни, слід враховувати їх призначення:

- закріплення, поглиблення і розширення знань студентів, отриманих під час лекцій;
- формування вміння постановки і рішення інтелектуальних завдань і проблем;
- удосконалення здібностей по аргументації студентами своєї точки зору, а також по доведенню і спростуванню інших суджень;
- демонстрація студентами досягнутого рівня теоретичної підготовки;
- формування вміння й навички самостійної роботи з різними джерелами

(монографії, наукові статті, Інтернет-ресурси органів публічної влади тощо);

Завдання семінарського заняття:

Семінарські заняття виконують такі основні функції (відповідно формулюють дидактичні цілі заняття: навчальну, виховну і розвивальну):

- навчальну – поглиблення, конкретизацію, систематизацію знань, засвоєних під час лекційних занять та у процесі самостійної підготовки до семінару;

- розвивальну – розвиток логічного мислення студентів, набуття ними умінь працювати з різними літературними джерелами, формування умінь і навичок аналізу фактів, явищ, проблем тощо;

- виховну – патріотичне виховання, виховання економічної, екологічної культури і мислення, прищеплення інтересу до вивчення конкретної дисципліни та до фаху, формування потреби здорового способу життя тощо;

- діагностично-корекційну – контроль за якістю засвоєння студентами навчального матеріалу, виявлення прогалин його засвоєнні та їх подолання.

Особливості семінару:

- активна участь самих студентів у з'ясуванні сутності проблем, питань, що були винесені на розгляд;

- викладач надає студентам можливість вільно висловлюватися під час розгляду питань, що винесені на обговорення, допомагає їм вірно будувати свої міркування;

- така навчальна мета семінару вимагає, щоб студенти були добре підготовлені до заняття;

- якщо студенти не підготовлені до заняття, то семінарське заняття перетворюється у фронтальну бесіду (викладач задає питання, студенти відповідають на них).

Структура семінарського заняття:

організаційна частина – допомагає мобілізувати студентів до навчання; активізувати їхню увагу; створити робочу атмосферу для проведення заняття; містить привітання викладача зі студентами, виявлення відсутніх, перевірку підготовленості до заняття;

мотивація та стимулювання навчальної діяльності – передбачає формування потреби вивчення конкретного навчального матеріалу, повідомлення теми, мети та завдань. Мотивації сприяє чітке усвідомлення його мети, що полягає у досягненні кінцевого, запланованого результату спільної діяльності викладача й студентів;

обговорення навчальних питань семінару – полягає в обговоренні й керуванні процесом розгляду основних питань семінару відповідно до обраного виду і методики його проведення. Викладач має подбати про поетапне обговорення, сприймання, розуміння, закріплення і застосування студентами вивченої навчальної інформації;

діагностика правильності засвоєння студентами знань – допомагає викладачеві та студентам з'ясувати причину нерозуміння певного елемента змісту навчальної інформації, невміння чи помилковості виконання

інтелектуальної або практичної дії. Здійснюється за допомогою серії оперативних короточасних контрольних робіт (письмових, графічних, практичних), усних фронтальних опитувань, тренінгу тощо), з використанням комп'ютерної техніки;

підбиття підсумків заняття – передбачає коротке повідомлення про виконання запланованої мети, завдань заняття (аналіз того, що було розглянуто, мотивацію діяльності групи і окремих студентів, оцінювання їхньої роботи);

повідомлення завдань на наступне семінарське заняття – містить пояснення щодо змісту питань, які розглядатимуться на наступному семінарському занятті.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовна частина 1. Теоретико-методологічні засади регулювання державою господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

Семінарське заняття 1. Концептуальні підходи до регулювання державою господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

План заняття

1. Чинники, які зумовлюють доцільність державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

2. Суб'єкти господарювання та види їх діяльності як об'єкт державного регулювання

3. Принципи та методи державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

Навчальна мета: формування системи знань про чинники доцільності державного регулювання, його принципи та методи, суб'єктів господарювання та види їх діяльності, що підп'ягають державному регулюванню.

Завдання 1. Назвіть чинники, які зумовлюють доцільність державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

Завдання 2. Які суб'єкти господарювання та види їх діяльності, які є об'єктами державного регулювання Ви знаєте?

Завдання 3. Охарактеризуйте зміст принципів та методів державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

Запитання для контролю знань:

1. Які види господарської діяльності підлягають державному регулюванню та чому?

2. У чому полягає об'єктивність принципів державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки?

Рекомендована література: 1, 2, 3, 8, 12, 13-19.

Семінарське заняття 2. Становлення та розвиток державного регулювання діяльності інституцій у контексті цивілізаційного розвитку

План заняття

1. Історія державного регулювання діяльності інституцій на українських землях за часів Київської Русі (XI-XII ст.).
2. Історія державного регулювання діяльності інституцій на українських землях в Литовсько-Польську добу (XIV-XVI ст.).
3. Історія державного регулювання діяльності інституцій на українських землях в за часів Гетьманщини (XVII-XVIII ст.).
4. Історія державного регулювання діяльності інституцій на українських землях в XIX–XX століттях.
5. Історія державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в Україні (1991–2023 рр.).

Навчальна мета: сформулювати розуміння генези державного регулювання діяльності інституцій у контексті цивілізаційного розвитку.

Завдання 1. Які нормативно-правові акти характеризують державне регулювання діяльності інституцій на українських землях за часів Київської Русі (XI-XII ст.)?

Завдання 2. Які нормативно-правові акти характеризують державне регулювання діяльності інституцій на українських землях в Литовсько-Польську добу (XIV-XVI ст.)?

Завдання 3. Які нормативно-правові акти характеризують державне регулювання діяльності інституцій на українських землях в за часів Гетьманщини (XVII-XVIII ст.)?

Завдання 4. Які нормативно-правові акти характеризують державне регулювання діяльності інституцій на українських землях в XIX–XX століттях?

Завдання 5. Які нормативно-правові акти характеризують державне регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в Україні (1991–2023 рр.)?

Запитання для контролю знань:

1. Історична обумовленість виникнення державного регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення безпеки.
2. Відмінність сучасного державного регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення безпеки від його різновидів у попередні періоди.

Рекомендована література: 1, 2, 3.

Семінарське заняття 3. Суб'єкти державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

План заняття

Державні суб'єкти регулювання господарської діяльності: Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Міністерство юстиції України, Міністерство економіки України, Державна регуляторна служба, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, судові органи.

2. Недержавні інституції як суб'єкти державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

3. Механізм державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

Навчальна мета: сформувані розуміння про склад суб'єктів державного регулювання, їх завдання та функції, а також про сутність його механізму.

Завдання 1. Охарактеризуйте державні суб'єкти регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки:

- Верховна Рада України як суб'єкт регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

- Кабінет Міністрів України як суб'єкт регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

- Міністерство юстиції України як суб'єкт регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

- Міністерство економіки України як суб'єкт регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

- Державна регуляторна служба як суб'єкт регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

- Місцеві державні адміністрації як суб'єкти регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

- Органи місцевого самоврядування як суб'єкти регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

- Судові органи як суб'єкти регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

Завдання 2. Які недержавні інституції - суб'єкти державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки Ви знаєте?

Завдання 3. Охарактеризуйте сутність механізму державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

Запитання для контролю знань:

1. Військові адміністрації та державне регулювання господарської діяльності.

2. Чи вважаєте Ви доцільним делегування повноважень з державного регулювання господарської діяльності недержавним інституціям? Обґрунтуйте свою позицію.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 8, 12, 13-19.

Змістовна частина 2. Організаційно-правові засади державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в Україні на сучасному етапі

Семінарське заняття 4. Заходи та засоби державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

План

1. Місце державної реєстрації в державному регулюванні господарської

діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

2. Зміст ліцензування та його значення в державному регулюванні господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

3. Роль дозвільної системи в державному регулюванні господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

4. Державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності.

5. Інші заходи та засоби державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

Навчальна мета: сформулювати уявлення про зміст, роль та місце заходів та засобів державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

Завдання 1. Яке місце займає державна реєстрація в державному регулюванні господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки?

Завдання 2. Який зміст ліцензування та його значення в державному регулюванні господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки?

Завдання 3. Яку роль відіграє дозвільна система в державному регулюванні господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки?

Завдання 4. У чому полягає сутність державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності?

Завдання 5. Які інші заходи та засоби державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки Ви знаєте?

Запитання для контролю знань:

1. Заходи та засоби державного регулювання і національна безпека.

2. Державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності: Ваша позиція – за чи проти?

Рекомендована література: 1, 2, 3, 5-7, 10, 12, 14-19.

Семинарське заняття 5. Державне регулювання господарської діяльності в кризових умовах

План

1. Особливості державного регулювання господарської діяльності в умовах COVID-19.

2. Специфіка державного регулювання господарської діяльності в умовах особливих правових режимів.

Навчальна мета: сформулювати розуміння особливостей державного регулювання в умовах COVID-19, та специфіки державного регулювання господарської діяльності в умовах особливих правових режимів.

Завдання 1. У чому полягають особливості державного регулювання господарської діяльності в умовах COVID-19?

Завдання 2. У чому полягає специфіка державного регулювання

господарської діяльності в умовах особливих правових режимів?

Завдання 3. Чи необхідно забезпечувати баланс між регуляторними заходами в умовах правового режиму воєнного стану?

Запитання для контролю знань:

1. Чи можливо, на Вашу думку, знизити негативний вплив заходів «жорсткого» карантину на господарську діяльність за допомогою регуляторних заходів?

2. Чи вважаєте Ви доцільним посилення заходів державного регулювання господарської діяльності в умовах воєнного стану?

Рекомендована література: 1, 2, 3, 8-9, 11-12, 14-19.

Семінарське заняття 6. Особливості дерегуляції та саморегулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки

План

1. Деретуляційна реформа: мета та проблеми, що потребують вирішення.

2. Саморегулювання та державне регулювання: співвідношення та розмежування.

3. Проблеми внутрішньої та зовнішньої взаємодії саморегулювних організацій.

4. Саморегулювні організації господарської діяльності: поняття та види.

5. Міжнародний досвід правового забезпечення саморегулювання господарської діяльності.

Навчальна мета: формування знань про особливості дерегуляції та саморегулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

Завдання 1. Назвіть мету дерегуляційної реформи та проблеми, що потребують вирішення.

Завдання 2. Яке співвідношення та розмежування між саморегулюванням та державним регулюванням?

Завдання 3. Які існують проблеми внутрішньої та зовнішньої взаємодії саморегулювних організацій?

Завдання 4. Назвіть види саморегулювних організацій господарської діяльності.

Завдання 5. Надайте пропозиції для адаптації в Україні міжнародного досвіду правового забезпечення саморегулювання господарської діяльності.

Запитання для контролю знань:

1. У чому полягає сутність саморегулювання?

2. Саморегулювання та державне регулювання: назвіть переваги та недоліки.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 13-19.

Семінарське заняття 7. Шляхи підвищення дієвості державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки України

План

1. Оптимізація компетенцій органів державної влади щодо державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

2. Удосконалення державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в умовах євроінтеграційних процесів в Україні з урахуванням досвіду зарубіжних країн.

Навчальна мета: надати уявлення про шляхи підвищення дієвості державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки України.

Завдання 1. Якою, на Вашу думку, має бути оптимізація компетенцій органів державної влади щодо державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки?

Завдання 2. Назвіть основні напрями удосконалення державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в умовах євроінтеграційних процесів в Україні з урахуванням досвіду зарубіжних країн.

Запитання для контролю знань:

1. У чому, на Вашу думку, полягає сутність дієвості державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки України?

2. Досвід яких європейських країн, на Вашу думку, є найбільш прийнятною для адаптації та використання в Україні?

Рекомендована література: 1, 2, 3, 13-19.

РЕКОМЕНДАЦІЙ ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Індивідуальна самостійна робота з дисципліни «Державне регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення національної безпеки» виконується у формі есе. Зазначена робота оформлюється відповідно до вимог Методичних рекомендацій до написання курсових робіт, есе, рефератів та аналітичних записок (уклад. Г. П. Ситник, М. Г. Орел, А. Д. Штельмашенко ; за ред. Г. П. Ситника. К. : ВПЦ "Київський університет", 2020. 93 с.), розміщеного за адресою: <https://ipacs.knu.ua/pages/dop/286/files/91f2c278-4b30-4b40-bf73-f27cf4354ab5.pdf>

Підготовлене есе підлягає публічному захисту, який супроводжується виступом на 5-7 хвилин та презентацією на 3-5 слайдів.

Перелік тем для індивідуальної самостійної роботи

1. Поняття та зумовленість державного регулювання господарської діяльності.

2. Основні напрями та функції державного регулювання господарської діяльності.

3. Конституційно-правові засади державного регулювання господарської діяльності.
4. Державний нагляд (контроль) господарської діяльності на сучасному етапі.
5. Методи державного регулювання.
6. Форми державного контролю та підстави здійснення.
7. Планові та позапланові виїзні перевірки.
8. Проблеми державного замовлення як особливої форми державного регулювання.
9. Органи, які здійснюють контроль за фінансово-господарською діяльністю суб'єктів господарювання: види та межі компетенції.
10. Проблемні питання легалізації, реєстрації юридичних осіб.
11. Державна реєстрація суб'єктів господарювання як загальна умова легітимації їх діяльності: мета та зміст.
12. Недержавні інституції як суб'єкти державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки
13. Механізм державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки
14. Місце державної реєстрації в державному регулюванні господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки
15. Зміст ліцензування та його значення в державному регулюванні господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки
16. Роль дозвільної системи в державному регулюванні господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки
17. Особливості державного регулювання господарської діяльності в умовах COVID-19.
18. Специфіка державного регулювання господарської діяльності в умовах особливих правових режимів
19. Оптимізація компетенцій органів державної влади щодо державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки
20. Удосконалення державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в умовах євроінтеграційних процесів в Україні з урахуванням досвіду зарубіжних країн
21. Досвід країн ЄС щодо державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки (окремо Велика Британія, Франція, Німеччина, Польща, Чехія, Болгарія).
22. Державні гарантії захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.
23. Форми та способи захисту прав та законних інтересів суб'єктів господарювання.
24. Захист прав суб'єктів господарювання від рейдерства.

ЗАВДАННЯ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ 1

з дисципліни: «Державне регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення національної безпеки»

(Змістовна частина 1. Теоретико-методологічні засади регулювання державою господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки)

спеціальність 256 – Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

освітньо-наукова програма: Стратегічний менеджмент у сфері національної безпеки

освітній рівень - другий (магістерський)

Варіант 1

1. Назвіть чинники, які зумовлюють доцільність державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

2. Верховна Рада України як суб'єкт регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

(дата)

(прізвище, ініціали)

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА
ШЕВЧЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ**

Освітній рівень – магістр

Галузь знань – 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність – 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

Освітньо-наукова програма – «Стратегічний менеджмент у сфері національної безпеки»

Семестр IV

Навчальна дисципліна – «Державне регулювання господарської діяльності в контексті забезпечення національної безпеки»

Критерії оцінювання: Білет складається з 2 питань, кожне з яких оцінюється за шкалою: мін.12 та макс.20 балів, що в загальному підсумку дає: мін. 24 та макс. 40 балів за іспит, тобто для отримання позитивної оцінки, оцінка за іспит не може бути меншою 24 бали.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Назвіть чинники, які зумовлюють доцільність державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

2. У чому полягають особливості державного регулювання господарської діяльності в умовах COVID-19?

Затверджено на засіданні кафедри глобальної та національної безпеки, протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Екзаменатор

доц. Наталія КЛИМЕНКО

Завідувач кафедри
глобальної та національної безпеки

проф. Григорій СИТНИК

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Назвіть чинники, які зумовлюють доцільність державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.
2. Які суб'єкти господарювання та види їх діяльності, які є об'єктами державного регулювання Ви знаєте?
3. Охарактеризуйте зміст принципів та методів державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.
4. Які нормативно-правові акти характеризують державне регулювання діяльності інституцій на українських землях за часів Київської Русі (XI-XII ст.)?
5. Які нормативно-правові акти характеризують державне регулювання діяльності інституцій на українських землях в Литовсько-Польську добу (XIV-XVI ст.)?
6. Які нормативно-правові акти характеризують державне регулювання діяльності інституцій на українських землях в за часів Гетьманщини (XVII-XVIII ст.)?
7. Які нормативно-правові акти характеризують державне регулювання діяльності інституцій на українських землях в XIX–XX століттях?
8. Які нормативно-правові акти характеризують державне регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в Україні (1991–2023 рр.)?
9. Охарактеризуйте державні суб'єкти регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки:
 - Верховна Рада України як суб'єкт регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.
 - Кабінет Міністрів України як суб'єкт регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.
 - Міністерство юстиції України як суб'єкт регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.
 - Міністерство економіки України як суб'єкт регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.
 - Державна регуляторна служба як суб'єкт регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.
 - Місцеві державні адміністрації як суб'єкти регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.
 - Органи місцевого самоврядування як суб'єкти регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.
 - Судові органи як суб'єкти регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.
10. Які недержавні інституції - суб'єкти державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки Ви знаєте?
11. Охарактеризуйте сутність механізму державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки.

12. Яке місце займає державна реєстрація в державному регулюванні господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки?

13. Який зміст ліцензування та його значення в державному регулюванні господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки?

14. Яку роль відіграє дозвільна система в державному регулюванні господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки?

15. У чому полягає сутність державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності?

16. Які інші заходи та засоби державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки Ви знаєте?

17. У чому полягають особливості державного регулювання господарської діяльності в умовах COVID-19?

18. У чому полягає специфіка державного регулювання господарської діяльності в умовах особливих правових режимів?

19. Назвіть мету дерегуляційної реформи та проблеми, що потребують вирішення.

20. Яке співвідношення та розмежування між саморегулюванням та державним регулюванням?

21. Які існують проблеми внутрішньої та зовнішньої взаємодії саморегулювальних організацій?

22. Назвіть види саморегулювальних організацій господарської діяльності.

23. Надайте пропозиції для адаптації в Україні міжнародного досвіду правового забезпечення саморегулювання господарської діяльності.

24. Якою, на Вашу думку, має бути оптимізація компетенцій органів державної влади щодо державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки?

25. Назвіть основні напрями удосконалення державного регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки в умовах євроінтеграційних процесів в Україні з урахуванням досвіду зарубіжних країн.

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

Державне регулювання господарської діяльності у контексті забезпечення національної безпеки – сукупність методів, заходів та засобів, які використовує держава для впорядкування відносин, що виникають у процесі взаємодії суб'єктів господарювання між собою, з державними, недержавними та міжнародними інституціями, людьми та навколишнім природним середовищем з метою запобігання негативним явищам, що виникають (можуть виникнути) в процесі здійснення господарської діяльності і можуть негативно вплинути на забезпечення національної безпеки.

Господарська діяльність – діяльність особи, що пов'язана з виробництвом (виготовленням) та/або реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг, спрямована на отримання доходу і проводиться такою особою самостійно та/або через свої відокремлені підрозділи, а також через будь-яку іншу особу, що діє на користь першої особи, зокрема за договорами комісії, доручення та агентськими договорами.

Державна реєстрація – офіційне визнання шляхом засвідчення державою факту створення або припинення юридичної особи, громадського формування, що не має статусу юридичної особи, засвідчення факту наявності відповідного статусу громадського об'єднання, професійної спілки, її організації або об'єднання, політичної партії, організації роботодавців, об'єднань організацій роботодавців та їхньої символіки, засвідчення факту набуття або позбавлення статусу підприємця фізичною особою, зміни відомостей, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, про юридичну особу та фізичну особу-підприємця, а також проведення інших реєстраційних дій, передбачених цим Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань».

Ліцензування господарської діяльності – засіб державного регулювання провадження видів господарської діяльності, спрямований на забезпечення безпеки та захисту економічних і соціальних інтересів держави, суспільства, прав та законних інтересів, життя і здоров'я людини, екологічної безпеки та охорони навколишнього природного середовища.

Дозвільна система у сфері господарської діяльності – сукупність урегульованих законодавством відносин, які виникають між дозвільними органами, адміністраторами та суб'єктами господарювання у зв'язку з видачею документів дозвільного характеру, переоформленням, анулюванням документів дозвільного характеру.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (Базова):

1. Ситник Г.П., Орел М.Г. Публічне управління у сфері національної безпеки: підручник /за заг.ред. Г.П.Ситника, Київ: Видавець Кравченко Я.О. 2020. 360 с.
2. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки: (системні, політичні та економічні аспекти): словник-довідник / С.П.Завгородня, М.Г.Орел, Г.П.Ситник [уклад.] /за заг.ред. Д.В.Неліпи, Є.О.Романенка, Г.П.Ситника, Київ: Видавець Кравченко Я.О. 2020. 380 с.
3. Клименко Н. Г. Державне регулювання діяльності недержавних інституцій у контексті забезпечення національної безпеки: монографія. Київ: «Видавництво Людмила», 2020. 342 с.

б) додаткова література

4. Глобальна та національна безпека: підручник / авт.кол.: В.І.Абрамов, Г.П.Ситник, В.Ф.Смолянук та інш.; за заг.ред. Г.П.Ситника. Київ; НАДУ, 2016.784 с.

в) законодавчі та нормативні акти

5. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
6. Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії: Закон України від 11.01.2000 р. № 1370-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1370-14#Text>
7. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 06.09.2005 р. № 2806-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15/ed20200703#Text>
8. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 р. № 1160-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>
9. Про зону надзвичайної екологічної ситуації: Закон України від 13.07.2000 р. № 908-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1908-14>
10. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19/ed20200701#Text>
11. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/389-19>
12. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 р. № 1550-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1550-14>
12. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 р. № 5203-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>
13. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 14.09.2020 р. № 392/2020. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>

г) електронні ресурси

14. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

15. Офіційний сайт Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua>

16. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>

17. Офіційний сайт національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

18. Офіційний сайт наукової бібліотеки імені М. Максимовича URL:
<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/iir/library/index.php>

19. Аналітичні доповіді Національного інституту стратегічних досліджень.
URL: <https://niss.gov.ua/publikacii/analitichni-dopovidi>

Навчально-методичне видання

КЛИМЕНКО Наталія Григорівна

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Навчально-методичний комплекс дисципліни

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-науковою програмою «Стратегічний менеджмент у сфері національної безпеки» за спеціальністю 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»

Видання подається в авторській редакції